

Valtion talousarvio 2026

Sivistysvaliokunta 2.10.2025

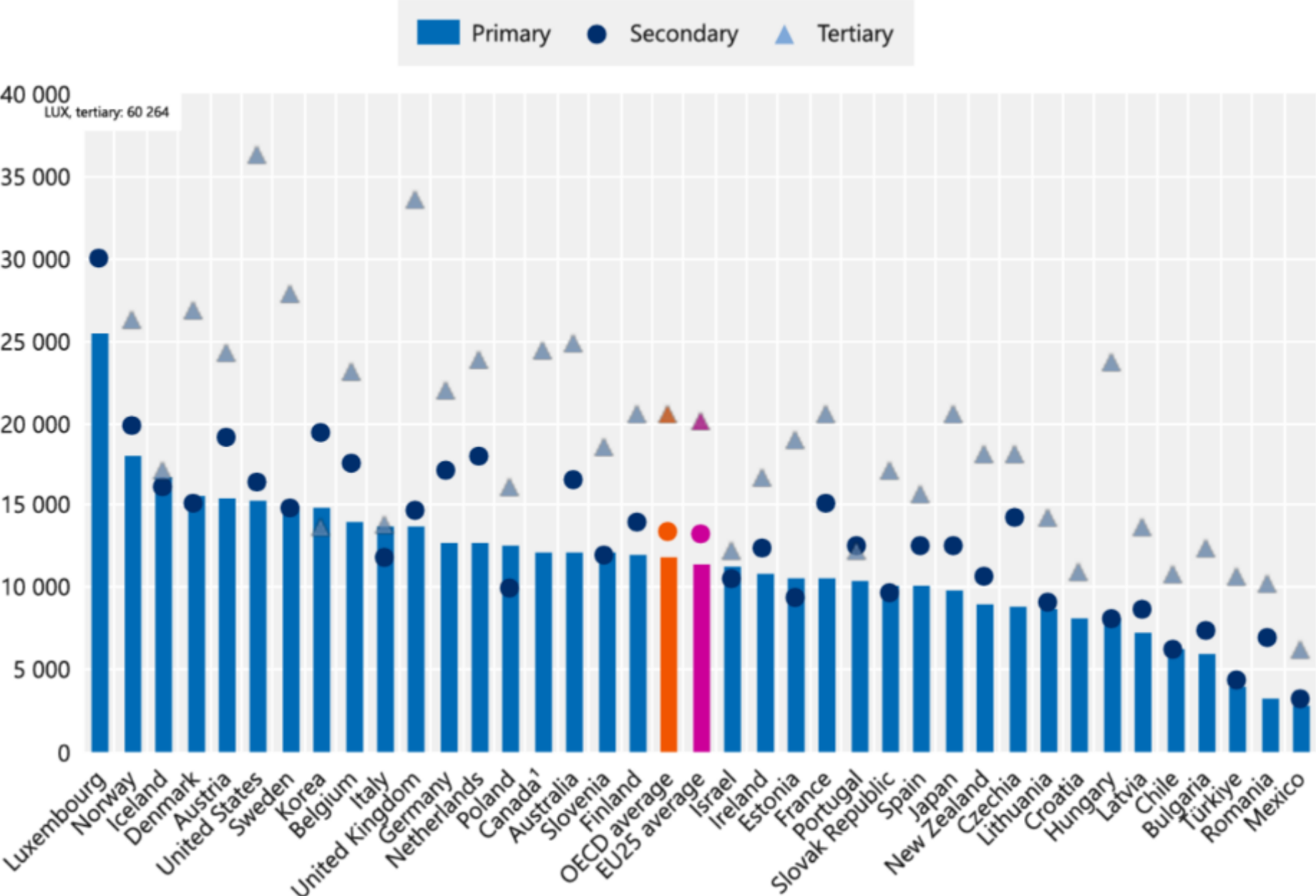
Heikki Kuutti Uusitalo
johtaja, politiikka ja vaikuttaminen

Opetus- ja kulttuuriministeriön määrärahat

- Ehdotettu budjetti yhteensä noin 8,9 miljardia euroa
- Lisäksi kuntien rahoitus koulutukseen
- Julkinen kokonaisrahoitus koulutukseen Suomessa noin 12 miljardia euroa

Koulutuksen rahoitus alle Pohjoismaisen tason

Lähde:
OECD
Education at
a Glance
2024

Korkeakoulutuksen rahoitukseen leikkauksia

- Valtion budjetissa korkeakoulujen rahoitus yhteensä 3,3 miljardia €
 - Yliopistot 2,3 mrd €, ammattikorkeakoulut n. 1,0 mrd €
- Hallituksen leikkauspäätökset:
 - 2026: $52,7 + 30 = 82,7$ milj.
 - 2027: $52,7 + 20 = 72,7$ milj.
 - 2028: $52,7 + 15 = 67,7$ milj.

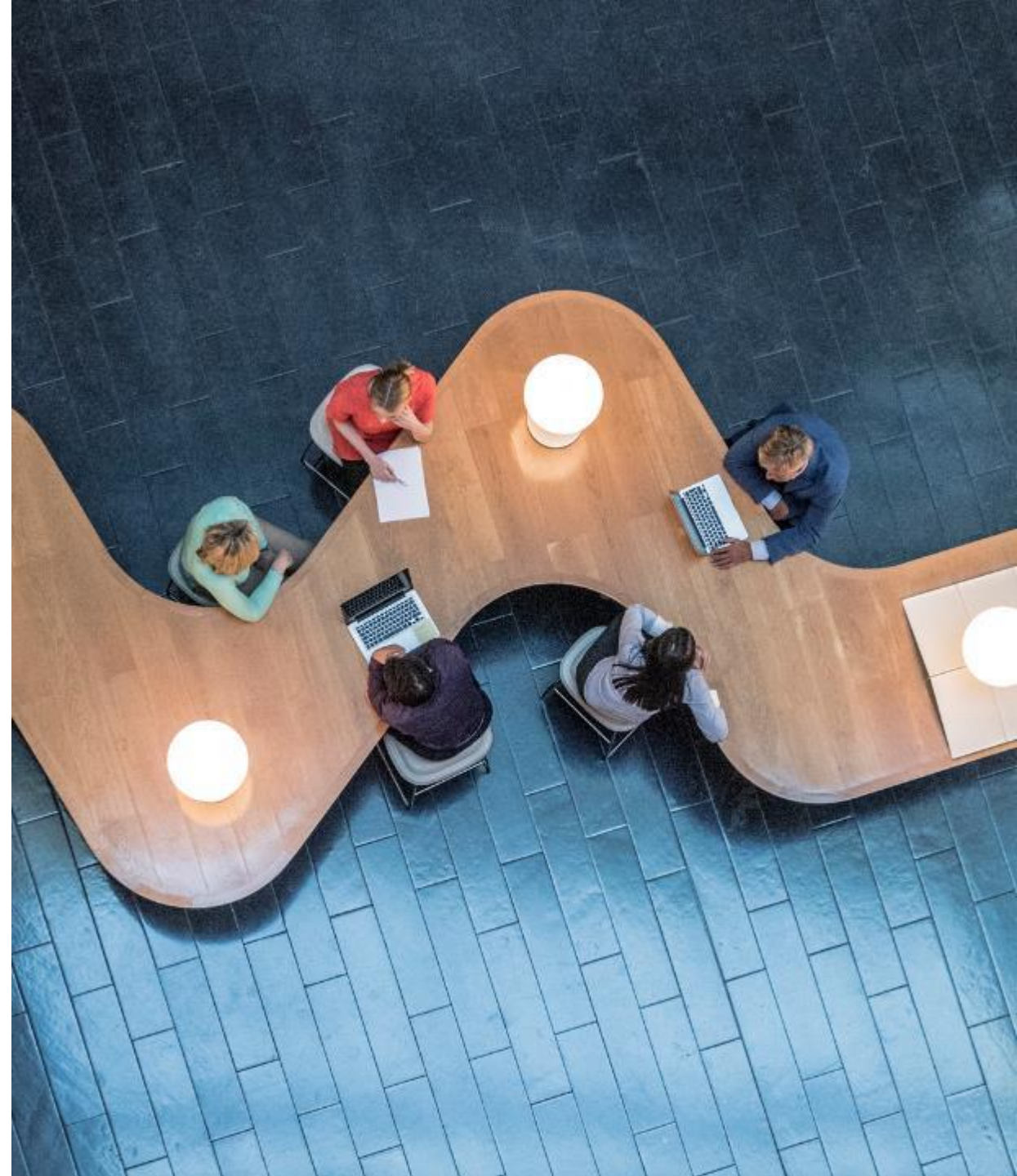
Korkeakoulutukseen myös lisäyksiä

- Aloituspaikkojen lisäämiseen ja opintoseteleihin luvattu 100 miljoonaa euroa ma. rahoitusta
- TKI-rahoitusta suoraan korkeakoulujen perusrahoitukseen
 - Tämä on merkittävä periaatteellinen ratkaisu!
 - Summat vielä pieniä, mutta linja oikea.
- Valitettavasti muut leikkaukset heikentävät vaikuttavuutta.

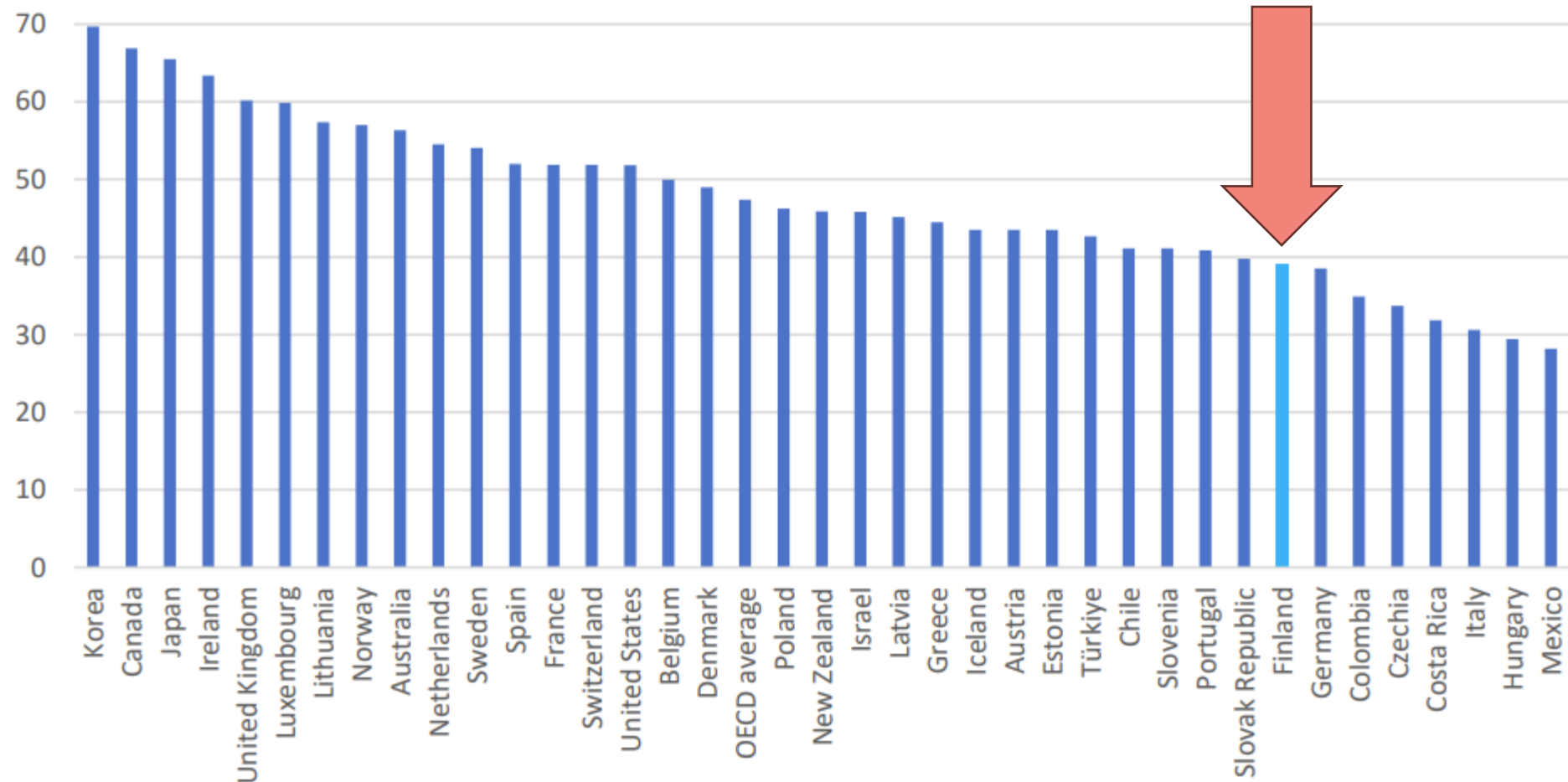

Kasvutavoite ja rahoituksen tarve

- **Korkeakouluja koskee kasvutavoite!**
- Koulutustason nostaminen vajaasta 40 prosentista 50 prosenttiin edellyttää **korkeakoulujen kapasiteetin kasvattamista**
- Tämä vaatii taas **pysyviä sijoituksia** henkilöstöön, osaamiseen, tiloihin ja laitteisiin. Korkeakoulutus ei ole projektitoimintaa.
- Määräaikaiset rahoitukset eivät pysty nostamaan kapasiteettia kestäväällä tavalla.

Korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden osuus 25–34 -vuotiaista 2023

Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen näkökulma

- Panostukset oppimisen tukeen ja yksityiskoulujen kotikuntakorvauksen nostoon kannatettavia.
- 75 miljoonan euron säästö kuntien valtionosuuksiin vaikuttaa kasvatukseen ja koulutukseen
- Yksityinen varhaiskasvatus toimii pienemmin resurssein kuin kunnallinen varhaiskasvatus
 - Palvelusetelien riittämättömät arvot ja korotusten jäädytykset haasteena - palvelusetelilaissa korjattava!
- 6 milj. rahoitus varhaiskasvatuksen täydennyskoulutukseen
 - Yksityisten päiväkotien mahdollisuus hyödyntää rahoitusta?

Toisen asteen koulutus

- On tärkeää, ettei ammatilliseen koulutukseen esitetä uusia leikkauksia vuodelle 2026.
- Lukuvuosimaksujen käyttöönotto vähentää valtionosuuksilla rahoitettavaa toisen asteen koulutusta yhteensä 12 miljoonaa.
 - Sivista kannattaa ehdotusta lukuvuosimaksuista, mutta säästön tulee perustua todelliseen toteumaan.

Vapaa sivistystyö

- Maahanmuuttajien kotoutumiskoulutukseen ehdotetaan leikkauksia, joita Sivistysala ei kannata.
 - Kotoutumiskoulutus tulisi koota opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalle.
- Ukrainalaisten kielikoulutuksen rahoitus päättyy 2025.
 - Rahoitus on ollut tähänkin asti alimitoitettua.

